

Andorra imposa el català per a tots

En els respallers dels seients posteriors dels autobusos urbans d'Andorra, com passa en molts altres llocs, s'acostumen a llegir declaracions d'amor que hi escriuen furtivament els adolescents amb retoladors negres de punta gruixuda: "Amo-te Fatima" o "Te quiero Shirley" en són dos exemples. Trobar demostracions públiques d'amor i afecte adolescent en català és quasi un impossible en l'únic país on, paradoxalment, aquesta llengua és la que té el privilegi de ser oficial. La reveladora anècdota de l'autobús (d'altra banda, real) manifesta clarament el retrocés que ha experimentat la llengua catalana des del 1995 a l'estat pirinenc.

Tot i això, l'oficialitat no s'ha traduït en augment de l'ús social ni tampoc ha impedit que li restessin terreny les altres llengües que conviuen al país, principalment el castellà, el francès i el portuguès, pròpies de bona part dels immigrants que resideixen al Principat, però també d'andorrans que, tot i haver nascut en un país en què el català tenia la posició preferent, fan vida en llengües alternatives.

El Govern ha decidit posar remei a la reculada alarmant en l'ús social de la llengua i ha dissenyat un pla que pretén

El català reclama corda a Andorra. La llengua oficial del país pirinenc ha perdut posicions des de 1995 a favor del castellà, el francès i el portuguès. Ara el Govern vol tornar-li els privilegis que havia tingut i anuncia proves orals i de coneixements de l'idioma per als immigrants que vulguin obtenir permís de treball i residència.

posar èmfasi en el coneixement de l'idioma entre els immigrants, que representen el 65 per cent de la població del país. El nou Pla Nacional Lingüístic (PLN) es desplegarà, segons les previsions del Ministeri d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació, en el termini de quatre anys, en sentit transversal i implicant-hi diferents sectors de la societat andorrana, des de les administracions, fins als empresaris passant per les associacions i els ciutadans.

Immigració i comerç. Una de les mesures més destacades del PLN serà, sens dubte, l'adequació de la llei d'immigració als objectius de millora del co-

neixement i ús del català. Per començar es crearà un Servei d'Acollida i Informació en el si del Servei d'Immigració, on els immigrants que vulguin obtenir un permís de treball i residència hauran de fer un curs intensiu de català durant els dies que tardin a regularitzar la seva situació, que a Andorra es pot allargar fins a una setmana.

A banda, però, també hauran de passar una entrevista oral i un test de coneixements que serviran per adreçar els nous vinguts al nivell de curs de català que els pertorqui. El Servei d'Informació i Acollida els oferirà detalls dels cursos gratuïts que s'organitzaran, dirigits a diferents sectors professionals per ajustar-

Cinc dels immigrants d'Eritrea que van ser rescatats el passat juliol pel pesquer valencià Francisco y Catalina han estat acollits pel Govern d'Andorra.

se a les seves necessitats, a banda de dades per saber com endinsar-se en l'estudi del català a través dels centres d'autoaprenentatge o, qui ho prefereixi, sense sortir de casa a través d'Internet.

A més de la llei d'immigració, el PLN haurà de ser tingut en compte també en l'elaboració de la futura llei del comerç. De fet, el Govern ja ha anunciat la creació de la figura del dinamitzador lingüístic, encarregat de les tasques d'inspecció i control del compliment efectiu dels drets lingüístics dels ciutadans. Aquest dinamitzador visitarà botigues, despatxos o restaurants per, en un principi, assessorar en qüestions relacionades amb la legislació lingüística.

L'objectiu és facilitar correccions de rètols, cartes, textos breus i millorar així l'ús del català en tots els àmbits. El Govern assegura que el dinamitzador tindrà inicialment un paper conciliador, però, si exerceix la seva missió tal i com ho preveu el PLN, no li haurà de tremolar el pols a l'hora d'obrir expedients sancionadors a les persones i als establiments que, malgrat les facilitats ofertes, no respectin els drets lingüístics de la població andorrana.

Català, el que més perd. En els darrers anys, segons mostren les estadístiques oficials més recents, el català perd posicions pel que fa a ús social. No solament perquè les altres tres llengües presents al país (castellà, francès i portuguès) són les pròpies de bona part dels immigrants, sinó també perquè són molts els nascuts a Andorra, de pares no catalanoparlants, que han adoptat la llengua materna i no la que és oficial. A banda, els immigrants portuguesos i francesos es passen abans al castellà que al català.

Les dades més recents, del 2004, indiquen que més de la meitat de la població (53,5%) va aprendre a llegir i escriure en castellà. En segon lloc apareix el francès, ja que el 20% de la població va aprendre a llegir i escriure en aquesta llengua. Després del castellà i el francès, en una tercera posició, hi apareix finalment la llengua oficial, el català, idioma amb el qual van aprendre a llegir i escriure el 15,7% dels ciutadans, segons les dades del Servei de Política Lingüística.

Joan Antoni Guerrero Vall

Vine a conèixer-nos

**VINYES
DELS
ASPRES**

Cantallops-Alt Empordà

Per visites: 900 600 006
vinyesdelsaspres@lasolva.cat